

LIETUVOS STATISTIKOS DEPARTAMENTO SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS 2019 M. ATASKAITA

VADOVO ŽODIS

Mielieji skaitytojai,

Pristatydamą pirmąją Lietuvos statistikos departamento (LSD) socialinės atsakomybės ataskaitą, noriu Jus supažindinti su mūsų veikla. Metai iš metų mes, taikydami statistinius metodus, renkame, apdorojame, analizuojame statistinius duomenis ir skelbiame statistinę informaciją apie šalies ekonominius, socialinius, demografinius ir aplinkos pokyčius šalies ir regionų lygmeniu. Tai darom jau daugiau nei 100 metų – 2019 m. rugsėjo 6 d. Lietuvos statistika minėjo įkūrimo 100-metį. Su nauju šimtmečiu pradedu ir aš darbą naujose generalinės direktorės pareigose. Tikiuosi, kad kartu su visa LSD bendruomene galėsiu užtikrinti sklandų bei skaidrų oficialiosios statistikos rengimą, reikalingą sprendimams priimti ir informuoti visuomenę šaliai aktualiais klausimais.

LSD stiprybė ir pagrindinis turtas – darbuotojai. Jų daugiau nei 500. Patyrę ir savo srities profesionalai, įgyvendinantys strateginę reikšmę valstybei – teikti oficialiąją statistiką. Siekiu, kad kiekvienas LSD narys laikytųsi atsakingo požiūrio į statistinę informaciją teikiantį asmenį ar organizaciją bei aplinką, nes mūsų veiklos teritorija apima visą šalį.

Galiu pasidžiaugti, kad 2019 m. oficialiosios statistikos portale statistinė informacija buvo paskelbta laiku, t. y. skelbimo kalendoriuje nustatytais terminais. Statistinių rodiklių reikšmių skaičius nuo 2019 metų pradžios išaugo 14 proc., o tai yra nuoseklaus darbo bei uolių darbuotojų dėka. Ačiū Jums.

Tikiu, kad socialinės atsakomybės principų taikymas mūsų veikloje padeda mums gerinti organizacijos veiklą, stiprinti jos reputaciją, sukurti ir palaikyti glaudžius ryšius su klientais ir steigėjais. Socialiai atsakinga organizacijos veikla padeda pritraukti, motyvuoti ir išsaugoti turimus darbuotojus, stiprina jų savigarbą, pasitikėjimą, moralę ir didina motyvaciją.

Kviečiu susipažinti su LSD socialinės atsakomybės ataskaita, kurioje apžvelgsime pagrindines organizacijos socialiai atsakingos veiklos iniciatyvas ir pasiekimus. Užtikrinu, kad ir toliau sieksime veikti atsakingai bei aktyviai dalyvausime kuriant tvaresnę ateitį.

Šiuo metu socialinės atsakomybės principus daugiausiai taikome ir ketiname tai tęsti šiose srityse:

- organizacijos valdymas
- žmogaus teisės
- darbdavystės praktika
- sąžiningo verslo praktika
- aplinkosauga
- klientų (ir produktų) klausimai

Lietuvos statistikos departamentas
generalinė direktorė

Jūratė Petrauskienė

ORGANIZACIJOS PRISTATYMAS

Organizacijos pavadinimas:	Lietuvos statistikos departamentas (toliau – LSD).
Veiklos sritis, teikiami produktai ir paslaugos:	LSD, taikydamas statistinius metodus, renka, apdoroja, analizuoja statistinius duomenis ir skelbia statistinę informaciją apie šalies ekonominius, socialinius, demografinius ir aplinkos pokyčius šalies ir regionų lygmeniu. Statistinė informacija, parengta pagal Oficialiosios statistikos programos I dalį, yra prieinama ir nemokamai teikiama visiems besidomintiems šalies ekonomikos ir visuomenės raida.
Organizacijos misija:	Rengti ir skleisti oficialiąją statistiką, reikalingą sprendimams priimti ir informuoti visuomenę šaliai aktualiais klausimais.
Organizacijos vertybės:	Mes esame ir dirbame dėl vartotojų, Mes gerbiame, vertiname ir girdime respondentus, Mes esame profesionalų bendruomenė, Mes esame savo srities lyderiai.
Darbuotojų skaičius:	507

Su organizacijos veikla susijusios suinteresuotos šalys: darbuotojai (etatiniai), tiekėjai, klientai, valstybinės (reguliuojančios) institucijos, NVO (nevyriausybines organizacijos), bendruomenė (gyventojai), žiniasklaida, Lietuvos piliečiai.

ORGANIZACIJOS VALDYMAS

Mūsų organizacijoje yra aiškus sprendimų priėmimo procesas, turime patvirtintą organizacinę struktūrą, darbuotojų atrankos ir viešųjų pirkimų procedūrą, rašytinę korupcijos ir diskriminacijos prevencijos politiką, yra pasirašomi darbuotojų įgaliojimų delegavimo dokumentai.

Organizacija valdoma pagal: kokybės vadybos standartą ISO 9001, yra pritaikytas EFQM – Europos kokybės vadybos fondo tobulumo modelis; informacinės saugos valdymo sistema pagal LST EN ISO/IEC 27001:2017 standartą.

Organizacijoje veikia darbuotojų skatinimo ir motyvavimo sistema. Po 2019 m. kasmetinio tarnybinės veiklos vertinimo 31 valstybės tarnautojui skirtos LSD generalinio direktoriaus padėkos už nepriekaištingą tarnybinių pareigų atlikimą ir 1 valstybės tarnautojui skirta skatinimo priemonė – pareiginės algos dydžio piniginė išmoka.

Vadovai praktikuoja ir skatina etišką elgesį, atskaitomybę ir skaidrumą. Priimant svarbius sprendimus organizacijoje dalyvauja suinteresuotosios šalys: darbuotojai, valstybinės (reguliuojančios) institucijos, Statistikos tarybos nariai.

Duomenys apie veiklos rezultatus, struktūrą yra viešinami: organizacijos interneto svetainėje <https://www.stat.gov.lt/web/lzd/> ir socialiniuose tinkluose (*Facebook, Twitter*).

DARBDAVYSTĖS PRAKTIKA

Laikomės įstatymų reikalavimų darbdavystės praktikai:

- užtikriname darbo sąlygas, atitinkančias saugos ir higienos reikalavimus;
- organizacijoje efektyviai veikia darbo taryba;
- užtikriname teisę į profesines sąjungas;
- nėra diskriminacijos įdarbinimo ar atleidimo sprendimuose;
- nenaudojame ir netoleruojame vaikų ar prievartinio darbo;
- yra apibrėžta ir veikianti darbuotojų vertinimo ir motyvavimo sistema. Skatiname gerų darbo rezultatų pasiekusius darbuotojus. 2019 m. buvo skatinti 32 valstybės tarnautojai.

Užtikriname socialinį dialogą: vyksta administracijos susitikimai su darbuotojų atstovais, veikia darbuotojų profesinė sąjunga, veikia darbo taryba, kartą į metus vyksta visuotinis darbuotojų susirinkimas. Darbuotojai įtraukiami į organizacijos sprendimų dėl darbo sąlygų ir funkcijų priėmimą. Vidaus komunikacijos grupė padeda užtikrinti socialinį dialogą tarp darbuotojų. Darbuotojai yra įtraukiami į LSD šventes, valstybinius minėjimus ir pan. Kas dvejus metus atliekamas darbuotojų nuomonių tyrimas, kurio rezultatais vadovaujamės priimdami organizacijos sprendimus dėl darbo sąlygų ir kt.

Sudarome palankias sąlygas šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimui: taikome nuotolinio darbo sąlygas, yra galimybė sudaryti lakstų darbo grafiką, atostogų grafikas sudaromas atsižvelgiant ir į poveikį darbuotojo šeimos nariams, turime įrengę kambarį darbuotojų vaikams. Savo darbuotojams organizuojame mokymus apie vaikų auklėjimą, darbo ir šeimos derinimą. Artimojo mirties atveju darbuotojams yra skiriamos materialinės pašalpos.

Rūpinamės darbuotojų sauga ir sveikata darbe: aprūpiname saugos ir sveikatos darbe priemonėmis, periodiškai rengiame saugos ir sveikatos darbe mokymus, darbdavio lėšomis apmokame darbuotojų sveikatos patikrą, kai įmanoma, organizuojame darbuotojų sveikatos patikrą jam patogiu metu ar darbo vietoje.

Investuojame į darbuotojų mokymą ir ugdymą. Per 2019 m. mokymuose dalyvavo 549 darbuotojai (unikalių – 317). Bendra darbuotojų kompetencijų kėlimui skirta suma sudarė 10 765 Eur. Darbuotojai savo kompetenciją kėlė šiose srityse:

- Bendrųjų bei administracinių gebėjimų tobulinimo mokymai – 152 darbuotojai;
- Efektyvaus vadovavimo, žmogiškųjų išteklių valdymo bei planavimo mokymai – 142 darbuotojai;
- Teisinio raštingumo mokymai – 102 darbuotojai;
- Statistinių duomenų valdymo ir analizės metodų mokymai – 74 darbuotojai;
- SD programuotojų bei duomenų bazių, kompiuterių tinklų ir interneto svetainės administratorių specialieji mokymai – 57 darbuotojai;
- Įvadiniai naujokų mokymai – 13 darbuotojų;
- ESTP/IMF (6/3) – 9 darbuotojai.

2019 m. „Įmonių socialinės atsakomybės skatinimas“ mokymuose dalyvavo 32 LSD darbuotojai.

Ilgametę darbo patirtį turintys LSD darbuotojai veda vidinius mokymus savo kolegoms. Dalijamasi gerąja patirtimi po komandiruočių užsienyje.

APLINKOSAUGA

Praktikuojame gyvavimo ciklo požiūrį, skatiname taupų išteklių naudojimą: taupome elektros energiją, spausdiname dvipusiu būdu, vidiniam poreikiui spausdiname ant juodraštinio popieriaus, dokumentus rengiame elektroninių dokumentų valdymo sistemoje „Sodas“, juos saugome elektroninėse laikmenose arba siunčiame elektroniniu paštu. Nebenaudojame daiktus ne išmetame, o pristatome perdirbti, rūšiuojame atliekas.

Palaikome iniciatyvas skatinant aplinkosauginį darbuotojų sąmoningumą.

ŽMOGAUS TEISĖS

Gerbiame tarptautinę žmogaus teisių apsaugą savo įtakos sferoje ir užtikriname, kad neprisidedame prie žmogaus teisių pažeidimų. Darbuotojų teisės yra tiksliai reglamentuojamos darbo tvarkos taisyklėse ir pareigybių aprašymuose. Vadovaujamės darbuotojų paieškos ir įdarbinimo tvarkoje, 2018 m. lapkričio 28 d. Nr. 1176 nutarimas Dėl LR Valstybės tarnybos įstatymo įgyvendinimo, numatytais atrankos kriterijais, kurie yra aiškiai apibrėžti ir objektyvūs.

Užtikriname lygias galimybes visiems savo darbuotojams:

- nepriklausomai nuo darbuotojų lyties ar socialinio statuso užtikriname vienodas darbo sąlygas ir vienodą apmokėjimą; mokame teisingą darbo užmokestį ir taikome vienodą apmokėjimą už lygiavertį darbą socialinėms mažumoms priklausantiems ar negalią turintiems darbuotojams;
- sudarome visiems vienodas galimybes būti pakeliamiems darbe į atitinkamas aukštesnes pareigas, atsižvelgiant vien į darbo stažą ir kompetenciją.

Užtikriname darbuotojų teisę į poilsį, laisvalaikį bei pagrįstą darbo laiko apribojimą ir mokamas įprastines atostogas, taip pat apmokėjimą už darbą poilsio ir valstybinių švenčių dienomis.

Skatiname darbuotojų sveiką gyvenimą: organizuojame sporto renginius darbuotojams.

SĄŽININGO VERSLO PRAKTIKA

Antikorupcijos prevencija organizacijoje yra reglamentuojama Dovanų teikimo / priėmimo taisyklėse ir 2016-2025 metų antikorupcinėje programoje, tvirtinamoje LR finansų ministro įsakymu.

Turime aiškią ir skaidrią viešųjų pirkimų procedūrą, laikomės sąžiningos konkurencijos nuostatų: neleistinių susitarimų vengimo politika, dovanų teikimas / priėmimas, asmeninių dovanų / kyšių atsisakymas. Politikų įtakos nenaudojame įstatymams nesilaikyti ar juos keisti.

Sąžiningai elgiamės su tiekėjais: mokame sąžiningą kainą, laiku atsiskaitome, sprendžiame iškilusias problemas.

Sąžiningai elgiamės su vartotojais: teikiame nedviprasmišką informaciją, laikomės įsipareigojimų, sprendžiame iškilusias problemas.

Yra atliekamas nepriklausomas organizacijos veiklos kokybės auditas.

- Nuo 2007 m. atliekamas statistinės informacijos rengimo proceso patikrinimas, kurio tikslas nešališkai įvertinti statistinės informacijos rengimo kokybę, pasidalyti patirtimi, įvardyti gerus pavyzdžius. Statistinio tyrimo patikrinimą atliekantys Lietuvos statistikos departamento ekspertai pateikia išsamias rekomendacijas statistinių tyrimų kokybei gerinti. Patikrinimo metu vertinami įvairūs statistinio tyrimo organizavimo aspektai: statistinio tyrimo organizavimas, taikomi metodai, darbuotojų kompetencija, IT priemonių panaudojimo efektyvumas, statistinės informacijos platinimas, ryšys su vartotojais.

- Statistinių tyrimų vadovų iniciatyva nuo 2004 m. atliekamas statistinių tyrimų vadovų savęs vertinimas. Savęs vertinimas leidžia nustatyti statistinio tyrimo organizavimo trūkumus, gerintinas sritis. Jam taikomas daugelyje ES šalių naudojamas išsamus **Tyrimo kokybės vertinimo klausimynas (DESAP)** (XLS). Statistinių tyrimų vadovai yra įsipareigoję savęs vertinimą atlikti ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

Organizacijos struktūra, svarbiausia informacija ir rezultatai yra viešinami organizacijos interneto tinklalapyje <https://www.stat.gov.lt/web/lsd/>.

KLIENTŲ (IR PRODUKTŲ) KLAUSIMAI

Reklamoje laikomės sąžiningo marketingo principų: reklaminės žinutės kuriamos atsakingai, nedviprasmiškai ir remiantis faktais, nenaudojame lyginamosios reklamos.

Užtikriname vartotojų duomenų apsaugą ir privatumą vadovaudamiesi klientų aptarnavimo standartu, vartotojų / klientų duomenų apsaugos taisyklėmis ir skundų valdymo tvarka.

Taikome priemones grįžtamajam ryšiui iš įmonių, studentų, žiniasklaidos, kitų valstybinių institucijų, gyventojų gauti, analizuojame duomenis ir imamės veiksmų.

Imamės iniciatyvos vartotojams šviesti ir ugdyti: rengiame ekskursijas, pristatymus, organizuojame pristatomojus renginius vaikams, studentams apie infliaciją: kaip registruojamos vartojimo prekių ir paslaugų kainos ir skaičiuojami kainų pokyčiai, organizuojame mokymus naudotis OSP ir GIS priemonėmis.

RYŠIAI SU BENDRUOMENE

Siekiame kurti naudą bendruomenei sukurdami darbo vietas, ugdydami įgūdžius.

Organizuojame mentorystės projektus. Per metus Lietuvos statistikos departamente praktiką atlieka 6-10 studentai.

Organizuojame ir dalyvaujame statistinio raštingumo pamokose ir paskaitose mokiniams ir studentams, organizuojame praktinių užsiėmimų kūrybines dirbtuves aukštųjų mokyklų studentams.

Mūsų darbuotojai dalyvauja savanoriškoje veiklose: kraujo donorystės akcijose, akcijoje „Maltiečių sriuba“, akcijoje: Neišnešiotukai „Lietuvos mažiausieji“, paramos beglobiams gyvūnams akcijose, paramos akcijoje „Mažoj širdelėj – didelės idėjos“.

Gerbiame vietinių gyventojų aplinką ir tradicijas. Konsultuojamės su bendruomenės nariais prieš kurdami iniciatyvas, programas, prioritetą teikiame bendruomenės gebėjimus ilgalaikėje perspektyvoje gerinančioms iniciatyvoms.

Palaikome ryšius su kitomis mokymo ir mokslo bendruomenėmis:

Bendrojo ugdymo ir aukštosiomis mokyklomis kaip, kad Antakalnio gimnazija, S.Daukanto gimnazija, A.Vienolio progimnazija, Šiuolaikinio meno centras ŠMC, Šilutės Vidūno gimnazija, Vilniaus Licėjus, VU, VGTU, KTU, Vilniaus dizaino kolegija ir kt.

Palaikome ryšius su kitomis profesinėmis bendruomenėmis:

Organizuojame ir dalyvaujame susitikimuose su kitų Oficialiąją statistiką rengiančiomis institucijomis (Lietuvos bankas, Higienos institutas, ŠMM ir kt.), verslo asociacijomis (Pramoninkų asociacija, Smulkaus ir vidutinio verslo asociacija, VšĮ Versli Lietuva ir kt.).

Palaikome ryšius su kitomis potencialių darbuotojų bendruomenėmis:

Dalyvaujame karjeros dienose KTU „WANTed“ bei VU organizuotose greituose darbo pokalbiuose.